

1. Identyfikacja substancji / preparatu, identyfikacja producenta

Nazwa preparatu:

Płyn chłodzący – antyfryz

Zastosowanie preparatu: chłodzenie elementów i układów zapewniające ochronę przed zamarzaniem w temperaturze otoczenia do -50°C , w tym chłodziw i termostatów, pomp wodnych i innych zespołów stanowiących integralne części układu chłodzącego w stacjach radiolokacyjnych podlegających Ministerstwu Obrony Narodowej.

KUBARA LAMINA S.A.

05-500 Piaseczno

ul. Puławska 34

Tel.: +48 22 756 76 60, +48 22 756 76 61, fax :+48 22 757 07 28,

e-mail: sekretariat@kubara-lamina.com

Osoba do kontaktu: Zbigniew Pruszeński, tel.: +48 22 735 22 52,

e-mail: z.pruszeński@kubara-lamina.com

Nr tel. alarmowego: Straż Pożarna – 998 (112 z tel. kom.)

2. Identyfikacja zagrożenia

Działa szkodliwie po połyknięciu.

3. Skład i informacja o składnikach

▪ Zawartość glikolu etylenowego cz. 98,5 (substancja szkodliwa)	- 57% (wagowo)
▪ Zawartość wody destylowanej	- 43 % (wagowo)
▪ Zawartość fosforanu dwusodu oczyszczonego	- 3,5 g/l
▪ Zawartość dekstryny żółtej	- 1 g/l

4. Pierwsza pomoc

Przy kontakcie z oczami: przepłukać dużą ilością wody przy szeroko odchylonej powiece, skontaktować się z okulistą.

Przy kontakcie ze skórą: zmyć dużą ilością wody, zdjąć zanieczyszczone ubranie.

Po połyknięciu: spowodować wymioty, natychmiast wezwać lekarza (konieczne płukanie żołądka)

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Odpowiednie środki gaśnicze: w zależności od materiałów składowanych w pobliżu.

Szczególne zagrożenia: brak.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: stosować gazoszczelną odzież ochronną i indywidualny aparat do oddychania.

Inne: niepalny.

Nie dopuścić do przedostania się wody po gaszeniu pożaru do wód powierzchniowych lub gruntowych.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Nie wdychać par/aerozoli. Unikać kontaktu z preparatem. W przypadku rozlania zebrać przy pomocy substancji absorbującej ciecz, przekazać do unieszkodliwienia. Oczyszczyć zanieczyszczony teren. Nie dopuścić do przedostania się do wód, ścieków, gleb.

7. Postępowanie z substancją / preparatem i jej / jego magazynowanie

Obchodzenie się z substancją: Zapewnić skuteczną wymianę powietrza (wentylację). Postępować zgodnie z zasadami dobrej praktyki przemysłowej oraz ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami chemicznymi. Stosować środki ochrony osobistej zgodnie z pkt. 8. Nie opróżniać do kanalizacji. Przy manipulowaniu unikać tworzenia się pyłu/aerozolu.

Magazynowanie: szczelne opakowania, dobrze wentylowane pomieszczenie, w temp. pokojowej (zalecane +15 do +25°C).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U.03.61.552).

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Parametry kontroli (NDS, NDSCh, NDSP): NDS: 15 mg/m³, NDSCh: 50 mg/m³.

Kontrola narażenia:

Stosować odpowiednią wentylację wywiewną, miejscową i ogólną zapewniającą utrzymanie stężenia produktu w powietrzu poniżej określonych limitów. Zaleca się wyposażenie miejsca pracy w wodny natrysk do płukania oczu oraz prysznic. Środki ochrony indywidualnej powinny być tak zaprojektowane i wykonane aby wykluczały zagrożenie i inne niedogodności w przewidywanych warunkach użytkowania, chroniące przed chemikaliami.

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona dróg oddechowych: konieczna gdy tworzą się pary/aerozole – respirator.

Ochrona oczu: konieczna – okulary typu gogle.

Ochrona rąk: konieczna – rękawice ochronne chroniące przed chemikaliami (znak CE).

Ochrona ciała: konieczna – ubranie ochronne.

Środki ochronne i higieny: natychmiast zmienić zanieczyszczone ubranie. Umyć twarz i ręce po pracy z preparatem. Stosować krem barierowo-ochronny do skóry.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.05.11.86). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 sierpnia 2007 (Dz. U. nr 1661, poz. 1142).

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

Forma: ciecz

Kolor: przezroczysty z żółtym odcieniem

Zapach: bezwonny

pH: 6 – 7,5

Temperatura wrzenia: brak danych

Palność: nie

Właściwości wybuchowe: nie

Właściwości utleniające: nie

Lepkość: brak danych

Prężność par: brak danych

Gęstość: 1,063 – 1,065 g/cm³ (20°C)

Rozpuszczalność:

w wodzie: rozpuszczalny

w rozpuszczalnikach organicznych: brak danych

Log P(w/o): 1,36

10. Stabilność i reaktywność

Warunki, których trzeba unikać: brak
Materiały, których należy unikać: brak
Niebezpieczne produkty rozkładu: brak
Następne dane: brak

11. Informacje toksykologiczne

Informacje toksykologiczne:

LD50 (doustnie szczury): 4700 mg/kg, LLO (doustnie człowiek): 786 mg/kg. Zatrucia podostre do przewlekłych: zaburzenia embriotoksyczne. Uszkodzenie nerek.

Pozostałe dane:

Przy kontakcie ze skórą: podrażnienia, niebezpieczeństwo absorpcji.

Przy kontakcie z oczami: podrażnienia śluzówki.

Po spożyciu: podniecenie, zaburzenia centralnego układu nerwowego, w późniejszym okresie zmęczenie, afazja, utrata przytomności, uszkodzenie nerek.

12. Informacje ekologiczne

Biodegradacja: 83-96%/14d. Log P(w/o): -1,36. Nie jest spodziewana biokumulacja. Toksyczność: Ryby: Onchorhynchus mykiss LC50: >18500 mg/l/96h. L. idus LC50: >10 000 mg/l/48h. Daphnia: Daphnia magna EC50: 7400 mg/l/24h. Bakterie: Ps. Putida EC50: > 10 000 mg/l/16h. M. aeruginosa: 2000 mg/l/8d. Algi: Sc. Quadricanda IC5: 10 000 mg/l/7d. Pierwotniaki: E. sulcatum EC5: 10000 mg/l/72h. B.Z.T5: 0,78 g/g. Ch. Z.T: 1,19 g/g. Nie dopuszczać do dostania się do wód, ścieków lub gleby.

13. Postępowanie z odpadami

Odpad w postaci zużytego produktu przekazać do wyspecjalizowanej, uprawnionej firmy. Opakowania jednorazowego użytku traktować jak odpad i przekazać do uprawnionej firmy. Sposób likwidacji zebranego odpadu uzgodnić z terenowym wydziałem ochrony środowiska.

Ustawy z dnia 27.04.2001 (Dz. U. nr 62, poz. 628), z dnia 11.05.2001 (Dz. U. nr 63 poz. 638) z późn. Zm.
Rozporządzenie z dnia 27.09.2001 (Dz. U. nr 112, poz. 1206).

14. Informacje o transporcie

Klasa ADR i grupa pakowania: nie dotyczy.

Numer UN: nie dotyczy.

Nazwa materiału (wg UN): nie dotyczy.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Symbol i oznaczenie zagrożenia produktu: Xn, szkodliwy.

Rodzaj zagrożenia: R22, działanie szkodliwe po połknięciu.

S: nie dotyczy

Oznakowanie WE.

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. 01.11.84) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.02.217.1833) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U.03.61.552) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U.03.80.725) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.05.73.645) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz.U.09.53.439).

16. Inne informacje

R22 – działa szkodliwie po połknięciu.

Pracownik zatrudniony przy stosowaniu preparatu niebezpiecznego ma obowiązek posiadania karty charakterystyki i być przeszkolony w niezbędnym zakresie .

Informacje przekazane w karcie charakterystyki wynikają z obecnego stanu wiedzy i doświadczenia.

Użytkownik produktu jest zobowiązany do śledzenia zmian zachodzących w legislacji.

Informacje zostały podane w dobrej wierze i KUBARA LAMINA S.A. nie bierze odpowiedzialności za sposób ich wykorzystania, ponieważ użytkownik odpowiada za zachowanie środków ostrożności przy obchodzeniu się z produktem. Sposób jego użytkowania jest poza naszą kontrolą.